

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของชาวนาในเขตพื้นที่ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการนำนโยบายโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชาวนาที่ทำการเพาะปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2555/56 ในเขตพื้นที่ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม และเข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 จำนวน 486 คน (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขาอำเภอเมืองมหาสารคาม)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชาวนาที่ทำการเพาะปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2555/56 ในเขตพื้นที่ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม และเข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 จำนวน 217 คน (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สาขาอำเภอเมืองมหาสารคาม) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากชาวนาที่ทำการเพาะปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2555/56 ในเขตพื้นที่ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม และเข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 โดยใช้วิธีการคำนวณของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie. and Morgan. 1970 :267. อ้างถึงใน สมเกียรติ เกียรติเจริญ. 2552 : 55)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้านเป็นเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วนเทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 486 คน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้านและชุมชน	ประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
1	หมู่ที่ 1 บ้านหนองโดน	55	25
2	หมู่ที่ 2 บ้านกุดเวียง	13	6
3	หมู่ที่ 3 บ้านท่าตูม	97	43
4	หมู่ที่ 4 บ้านโปโล	24	11
5	หมู่ที่ 5 บ้านหนองข่า	45	20
6	หมู่ที่ 6 บ้านคอนเรือ	60	27
7	หมู่ที่ 7 บ้านอ้อยช้าง	9	4
8	หมู่ที่ 8 บ้านหนองคู	31	14
9	หมู่ที่ 9 บ้านท่าตูมวารินทร์	123	55
10	หมู่ที่ 10 บ้านหนองข่า	29	13
รวม		486	217

ที่มา : รายงานเกษตรกร โครงการจำหน่ายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2555/56 ตำบลท่าตูม จังหวัดมหาสารคาม (ณ วันที่ 11 มีนาคม 2256)

ขั้นตอนที่ 3 โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เพื่อให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง วิธีการคือ ทำกล่องจับสลากทั้งหมดจำนวน 10 กล่อง พร้อมเขียนชื่อหมู่บ้านข้างกล่องทุกกล่อง จากนั้นทำสลากด้วยการเขียนเลขที่ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิของแต่ละหมู่บ้าน ให้ครบตามจำนวนของแต่ละหมู่บ้าน แล้วดำเนินการหยิบสลากทีละใบพร้อมบันทึก แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเลขที่สลากดังกล่าวตรงกับอันดับบุคคลที่เท่าไรของชื่อผู้มีสิทธิ หลังจากหยิบทุกครั้งให้นำสลากที่หยิบได้ใส่ลงกล่องคืน เพื่อให้ผู้มีสิทธิมีโอกาสได้ถูกเลือกเท่าๆ กัน หากได้รายชื่อเดิมให้จับสลากใหม่ จนกระทั่งได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของชาวนาที่มีต่อการนำนโยบายโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 ไปปฏิบัติในเขตพื้นที่ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สภาพการถือครองที่นา และจำนวนที่นาที่เพาะปลูกข้าว

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของชาวนาในเขตพื้นที่ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามต่อการนำนโยบายรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 ไปปฏิบัติ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการนำนโยบายรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 ไปปฏิบัติ

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็น และโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 ตลอดจนวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครอบคลุมถึงความคิดเห็นของชาวนาคือโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

2.3 ร่างแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา และให้ข้อเสนอในการปรับปรุง

2.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอของที่ปรึกษา

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และการวัดผลประเมิณผล โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยการหาค่า IOC (Index of Item-Objective : IOC) (ถ้วน สายยศ และอังคณา

สายยศ. 2539 : 249) โดยกำหนดให้

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	+1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	-1

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1.1 นายประมุข เพ่งคำ วุฒิการศึกษา รป.ม. (การบริหารงานท้องถิ่น) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

1.2 ผศ.ดร.กัลยา กุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา ปริญญาโท (ภาษาไทย) ตำแหน่งอาจารย์ ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.3 ผศ.ดร.รังสรรค์ สิงหนเลิศ วุฒิการศึกษา ศษ.ด. (ประชากรศาสตร์) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่า IOC (Index of Item-objective หรือ IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 -- 1

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับขบวนการในเขตตำบลท่าตูม จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหา Corrected-Item Total Correlation ได้ระหว่าง 0.21-0.77 และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ช่วยวิจัยจำนวน 3 คน ในการเก็บข้อมูล ณ ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ขบวนการที่ทำการเพาะปลูกข้าว ในเขตพื้นที่ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่ต่อการนำนโยบายรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 ไปปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้จัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง
2. ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของชาวนาต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 เป็นแบบสอบถามประเภทมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดระดับคะแนนในแบบสอบถามไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วย ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วย ในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วย ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วย ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วย ในระดับน้อยที่สุด

4. นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์แปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดระดับความคิดเห็นของชาวนาต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 โดยรวมและรายได้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) นำมาเทียบตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเห็นด้วยมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของชาวนาต่อการนํานโยบายโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 ไปปฏิบัติจำแนกตามปัจจัยเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สภาพการถือครองที่นา และจำนวนที่นาที่ใช้ในการเพาะปลูกข้าวโดยใช้สถิติ t-test (Independent Samples) และ F-test (One way Anova Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของชาวนาต่อการนำนโยบายโครงการรับ
 จำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/56 มาปฏิบัติ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย
 (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่า t-test (Independent Variables) โดยนำมาวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ
 จำนวน 1 ตัว ได้แก่ ตัวแปรเพศ

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA : F-test) โดยนำมา
 วิเคราะห์ตัวแปรอิสระจำนวน 5 ตัว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สภาพการถือครองที่นา
 และจำนวนที่นาที่ใช้ในการเพาะปลูกข้าว กำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบว่า
 มีความแตกต่างจะใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD. (Least Significant
 Difference)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะที่มีต่อนโยบายรับจำนำข้าวเปลือก คือ การแจก
 แรงความถี่ของคำตอบแบบพรรณนาความโดยการสังเคราะห์คำตอบจากตอนที่ 3 ที่เป็นคำถาม
 ปลายเปิดและจากการสัมภาษณ์

